

PROGNÓZNÍ ZDROJE NEROSTNÝCH SUROVIN ČR

Z. Petáková, P. Rambousek a K. Dušek

Česká geologická služba, Praha 1, Klárov 3, 118 21, petakova@cgu.cz

S prognózními zdroji nerostných surovin se dnes geologové setkávají jako s pojmem, nejnověji vymezeným prováděcí vyhláškou k Hornímu zákonu (44/1988 Sb.). Podle této Vyhlášky o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek (Sb. zák. č. 369/2004) je „*prognózním zdrojem nerostů dosud blíže neověřené a na základě znalostí o geologické stavbě území a analogii s existujícími ložisky nerostů předpokládané nahromadění nerostu, u něhož je zjištěnými geologickými poznatky odůvodněn předpoklad ověření zásob ložiska nerostu a jeho budoucí využití*“.

Prognózní zdroje nerostů jsou chráněny podle zákona č. 62/1988 Sb, ve znění zákona č. 543/1991 Sb., a to v § 13 „*Využití výsledků geologických prací při územním plánování*“, odst. (1), který zní: „*Orgány územního plánování postupují při územním plánování a při územním řízení v souladu s výsledky geologických prací, zejména ve vztahu k ochraně zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů a zdrojů podzemních vod.*“

Prognózní zdroje nerostů jsou tedy nahromadění surovin, která nebyla dosud ověřena tak podrobně, aby bylo možno o něm hovořit jako o ložisku s vyhledanými zásobami. V České republice máme takových akumulací pasportizováno více než 3300. Nejstarší pasporty vznikaly v padesátých letech 20. století. Velká plocha území v rámci celé ČR, kterou prognózní zdroje zaujímají, vyvolala ve změnách hospodářských podmínkách po r. 1989 potřebu jejich rozčlenění podle nových technicko-ekonomických hledisek. Proto byly prognózní zdroje v letech 1997-2002 znovu posouzeny, přehodnoceny a rozděleny na základě prací týmu specialistů z ČGS, ČGS – Geofondu a MŽP do čtyř kategorií, značených P, R, Q, Z, obvykle s klesající využitelností a stupněm ověření. Při přehodnocování bylo přihlédnuto ke kvalitativním a kvantitativním parametrům a aktuálním střetům zájmů. Nová kategorizace prognózních zdrojů přinesla žádané ulehčení při územním plánování.

Nově vymezené prognózní zdroje se člení do kategorií P, R a Q, a to podle přílohy č. 2 již citované Vyhlášky: „*Do kategorie P pro vyhrazené nerosty a kategorie R pro nevyhrazené nerosty se zařazují prognózní zdroje nerostů, u kterých jsou znalosti o geologické stavbě území prognózního zdroje a o existenci a kvalitě nerostu prokázány na základě technických prací. Tyto prognózní zdroje se považují za předpokládaná ložiska nerostů pro účely jejich ochrany při územním plánování a územním rozhodování podle zvláštních právních předpisů.*“

„*Do kategorie Q se zařazují prognózní zdroje samostatně vymezené mimo existující ložisko nerostu, zjištěné geologickým mapováním v příhodných geologických podmínkách na základě odůvodněné analogie s jiným ložiskem, bez prokázání existence na základě technických prací.*“